

De voksne børn - om omsorgssvigt og resiliens

Forfatter: Inger Thormann:

Forlag: Hans Reitzels Forlag, 2009, 214 sider, kr. 275.

Inger Thormann har arbejdet som psykolog på Skodsborgs Observations- og behandlingshjem gennem mange år og har en omfattende faglitterær produktion bag sig.

Hvem er de voksne børn? Det er børn fra alkoholiserede familier og børn fra familier med psykiske problemer. Det der gør barnet "voksent" er barnets reaktion på oplevelser og situationer i hjemmet, der får barnet til at føle, at mor har brug for hjælp, det er mig, der har et ansvar - selv om så barnet kun er fire-fem år. Hvor mange er de? Det er vanskeligt at vide sikkert, men omkring 140.000 i alt. 12%, af en årgang har fået problemer eller skader på grund af forældrenes overforbrug af alkohol. Hvordan går det børn i sådanne familier? Nogle børn tilpasser sig - det er ofte det mindst synlige barn i familien. Men mindst et barn i enhver familie er særlig følsomt og vil stræbe efter at tilfredsstille andre. De budskaber eller konstateringer, som barnet tager ind er: du må ikke tale, sig ikke noget til nogen om det, tro ikke på andre - kun på dig selv, du skal ikke føle noget.

I kapitel to fortælles om Mette, der fik en svær start: 1 1/2 år gammel kom hun på Skodsborg og forblev der 1 1/2 år. Derefter familiepleje frem til tidlig voksenalder. En detaljeret beretning om et langt og svært forløb med et positivt og optimistisk resultat, som det ser ud med hendes egne øjne i 19-årsalderen.

I kapitel tre gennemgås forskellige, teoretiske modeller og problemstillinger. Per Schultz Jørgensens model af samspillet mellem belastningsforhold og risiko for fejludvikling. Hvilke forhold er der tale om? Hvori består modstandsdygtigheden? Modellen anvendes til at analysere Mettes udvikling. Tilsvarende gennemgås og anvendes resiliensforskningen (Schaffer og Kauaitmdersøgelsen), Bowlby og Ainsworths tilknytningsteori, Rernes transaktionsanalyse, Sterns teori, Winnicotts teori og endelig Else Christensens omsorgssvigtbegreber. Mette blev ifølge dette udsat for et alvorligt, passivt omsorgssvigt samt et både aktivt og passivt, følelsesmæssigt omsorgssvigt. Der kan desuden tales om et offentligt omsorgssvigt, idet hun på et tidspunkt blev hjemgivet, uden at man havde sikret sig en tilstrækkelig god omsorg

Kapitel fire rummer beretninger om Moni, Adam og Bjørn. Tre meget forskellige forløb, der supplerer historien om Mette, og det følgende kapitel viser, hvori hjælpen på Skodsborg består: omsorg først og fremmest - almengørelse af det individuelle problem - terapeutisk kommunikation, ofte af gestaltterapeutisk art. Der er en gennemgang af adskillige behandlingsmuligheder og en omfattende litteraturliste.

Der står respekt om arbejdet på Skodsborg, og der står respekt om Inger Thormanns indsats og hendes tidligere bøger. Det giver høje forventninger til en ny bog fra hende - og de indfries fornemt. Hvad er det hun kan? Hun har omfattende erfaringer, hun har stor indsigt og viden af både psykologisk og teoretisk art, hun er engageret, loyal med sine klienter, hun går i dybden og hun går i brechen for dem - ikke kritisk og konfronterende over for andre instanser, administrative beslutninger, forsinkelser og fejltagelser - blot nøgternt konstaterende. Og så er hun en god fortæller: vi lærer klienterne - især Mette - at kende. Det er en bog som rører os, gør os eftertænsomme og taknemmelige over, at hun har orket så længe.

Kilde: Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift, 06-2009

Skrevet af: Bjørn Glæsel